

mig den Advarsel let. Hvis man overalt i Politikken vilde holde Principperne saarene og klare, hvis man fra radikal Side vilde sætte paa sin Fane rent og klart: Vi har det Fremtidsmaal at arbejde for en Lovgivning om voksne og myndige Mænds Arbejdstid, tror jeg, det vilde bringe betydelig Klarhed, men dette er jo et ganske nyt Punkt paa det radikale Partis Program.

Naar det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds sagde, at det var Organisationernes Ønske, og talte om Medhjælperinteresser, vil jeg dertil sige: lad os nu se rent nøgternt paa den Sag! Medhjælperne i disse Forhold har to Fremtidsmuligheder. Den ene er, at de kan blive selvstændige, faa deres egne Forretninger, den anden, at de efterhaanden kan gaa over og faa fast Beskæftigelse i Stormagasiner. Ens sociale Opfattelse kan gaa i den Retning, at man ønsker at fremme den ene eller den anden Udvikling. Ønsker man nu at fremme den Udvikling, at saa mange som muligt skal være selvstændige, gælder det dog i høj Grad om, at man søger at skabe saadanne Forhold, at disse smaa Forretninger kan leve. Og saa maa det ærede Medlem jo ogsaa huske paa, at for de Folk, som er kommet over i Stormagasinet, er der, naar man undtager Stolene, ikke en Bestemmelse i denne Lov, som kan have den ringeste Betydning for dem. Stormagasinet som saadant har en Interesse i Loven, nemlig den, at det bliver forbudt de smaa handlende at handle længere end Stormagasinerne, som jo nu næsten alle lukker Kl. 6. Men alle de Folk, som altsaa er naaet over til Beskæftigelse i Stormagasinerne, er, saa snart de er færdige med Overgangstiden, aldeles ikke interesserede i nogen Indskrænkning, og alle de Folk, som gaar over i selvstændigt Erhverv, er absolut interesserede i lige det stik modsatte, nemlig i, at der ikke sker nogen som helst Indskrænkninger i saa Henseende. Naar man altsaa siger, at man taler i Medhjælpernes Interesse, saa maa man ikke her i denne Sag se paa en Interesse, der kan være for den vedkommende i et ganske kort Spand af Tid, men paa den Interesse, den vedkommende har i hele sin Fremtid og i hele den Udvikling, som forestaar. Jeg hører til dem indenfor Udvalget, som ikke har noget imod Bestemmelsen om Stolene; jeg hører til dem, der ikke vil være med til at stemme den ud, navnlig fordi det allerede nu er en Regel, der gælder saa mange Steder. Men jeg vil sige om denne Be-

stemmelse, at stor Betydning tillægger jeg den ikke. Thi det er jo ikke nok, at der er Stole. Jeg har her i København set et Skuespil, som foregaar i et Stormagasin, og der siger en af Ekspeditricerne til Chefen: Ja, hvad kan det nytte, at Loven siger, at der skal være Stole i Lokalet, naar De forbyder os at sidde paa dem? Se, der har man jo selve Realiteten i en Lovgivning af denne Art; dens Betydning svinder ind, naar man gennem Lovgivningsmagten skal gaa saa nær ind paa Livet af Forholdet mellem Principal og Medhjælper. Det maa i første Række fremmes gennem det personlige Forhold, der finder Sted mellem dem. Men saa kommer det andet Spørgsmaal, og det er dette: Naar Forholdene er saaledes i en By, at de handlendes langt overvejende Flertal og Organisationerne som saadanne endogsaa selv giver deres Tilslutning dertil, og deres Medhjælpere er klare over, at det har ikke Spor af Interesse for Samfundet og ikke Spor af Interesse for dem selv, at deres Forretning holdes aaben længere end til en vis Tid, bør man saa ikke give Organisationerne den Magt, at naar der er et langt overvejende Flertal, kan det binde Mindretallet til, at der skal lukkes? Men saa siger det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds (C. C. Andersen): Ja, men hvor kan det lade sig gøre? Naar der skal være en saadan Afstemning, saa bliver jo Resultatet, at disse 25 pCt., som maaske er de handlende ude paa Broerne, bliver bundet af Stormagasinerne, som sammen med en hel Del andre danner et Flertal, til at lukke. Lad os nu tage Konsekvensen af det ærede Medlems Betragtning. Det ærede Medlem holder, som de Herrer ved, paa, at 2det Stykke af § 1 skal blive staaende. I dette Stykke staar der, at Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der skal lukkes Kl. 7. Hvem vælger Kommunalbestyrelsen? Er det de 25 pCt. ude paa Broerne? Nej, de 25 pCt. ude paa Broerne forslaa saa uhyre lidt i Forhold til de store Forretninger og deres talrige Personale. Det vil med andre Ord sige, at ved Siden af den uinteresserede Del, det store Publikum, som er Vælgere til Kommunalbestyrelsen, er der en talrig Skare Vælgere, som har deres Interesse i, at der bliver lukket paa Trods af de smaa handlende ude omkring, og saa fremvinges det, uagtet de smaa handlende ikke vil have det; og selv om de smaa handlende maaske udgør et Flertal af samtlige handlende, stemmes de over paa Grund af, at Stormagasinerne